

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.—
Pe 3 luni . . . 7.—
Pe o lună . . . 2.40
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMANUL

REDACTIA

și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Lou
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

Arad, 3 Mai.

E o banalitate să se mai repete că pricinile războiului general care însângerează bătrânul continent al Europei, dela-un capăt la celălalt, sunt de ordin politic și economic.

Interesele politice și economice ale celor două mari grupuri de puteri nu s'au mai putut concilia, la un moment dat, și conflația a izbucnit.

Nu e mai puțin adevărat însă, că unul din motivele cari au contribuit foarte mult ca acest moment fatal să se apropie, este politica de continuare înarmări, pe uscat și pe mare, cari reprezentau în bugetele marilor puteri sume enorme, sarcini ce deveneau din zi în zi mai greu de suportat.

Politica de rivalitate dintre Franța și Germania, a atras după sine o adevărată nebunie de cheltuieli, în cari au intrat și celelalte puteri mari europene.

În ultimii ani, bugetele tuturor marilor state au crescut în proporții nemăsurate, de pe urma cheltuielilor militare.

Pentru cele șase mari puteri se poate evalua totalul bugetelor lor la cel puțin 40 de miliarde pe an, adică cu 10 miliarde mai mult decât acum vre-o 6—7 ani! În această enormă cifră nu sunt cuprinse bugetele extraordinare ale Franței și Germaniei, cari numai în 1913 au cheltuit pentru armamente, cazărmi, etc. câteva miliarde.

Era evident că marile puteri europene nu puteau să mai suporte multă vreme aceste sarcini uriașe, disproporționate față de averea lor.

Se zicea că e vorba de țări bogate și că mărirea impozitelor va împlini lipsurile. Nu era însă tocmai așa de simplu.

E adevărat că, mulțumită unei lungi perioade de prosperitate economică, mai cu seamă dela 1904 până la 1911, popoarele au câștigat mult, și bogăția crescând, sarcinile noi au putut fi suportate. Dar de vre-o trei ani încoace, s'au învederat semnele unei depresiuni. O oarecare paralizare a afacerilor financiare, scăderea fondurilor de stat, erau semne că această prosperitate făcea loc unei crize generale.

Lăsând de o parte pe celelalte puteri, să dăm mai jos câteva cifre privitoare la bugetele Franței și Germaniei, pe cari, în definitiv, lumea economiștilor le consideră răspunzătoare de această bugetară a popoarelor.

Bugetul general al imperiului german pe 1913 se poate evalua la aproape 14 miliarde! E o cifră de necrezut, dacă n'ar rezulta din debaterile parlamentare și din documente oficiale. Negreșit că pentru ca să se poată aduna asemenea venituri enorme, trebuiesc puse impozite grele. Impozitul pe venit e izvorul principal de resurse al bugetului Germaniei, cam 20 la sută din totalul încasărilor.

Se știe că în 1913 trebuiau Germaniei nu mai puțin de 1250 milioane pentru armamente și pentru sporirea cu 300.000 de oameni a efectivului de pace. S'a creiat, odată pentru totdeauna, un impozit pe venit, progresiv. Împăratul Germaniei însuși a avut să plătească partea sa de 7 milioane de mărci, iar fiica lui Krupp, cea mai bogată femeie din Europa, a plătit ca impozit aproape 15 milioane!

Germanii au primit fără să murmure și au plătit impozitul, care a produs peste 2 miliarde, învederând cât de mare e averea particulară în Germania.

În ce privește Franța, economiștii francezi chiar, n'o consideră așa de bogată cum se zice. E adevărat că numai în datoria publică a Franței și în împrumuturile făcute Rusiei sunt imobilizate 45 de miliarde. Afacerile comerciale și industriale nu au însă extensiunea și rentabilitatea enormelor afaceri similare din Germania, cari realizează beneficii mult mai mari.

Bugetul Franței pe 1914 se cifra la 5 miliarde și jumătate cu tendința de a se urca până la 6 miliarde. Acum 20 de ani, bugetul Franței era numai 3 miliarde; avem adică o urcare a cheltuielilor de sută la sută!

Dacă această politică de ruină, de umflare nemăsurată a cheltuielilor bugetare, mai ales pentru armată, ar fi continuat, era sigur că marile națiuni europene ar fi sărăcit, sau ar fi dat faliment, ca un simplu comerciant care nu și-a făcut bine socotelile...

Războiul general a izbucnit însă în plină perioadă de cheltuieli nebunești, și, pe lângă celelalte motive de ordin politic și economic, — e sigur că și chestiunea aceasta a intrat în cumpănă, în clipa hotărârilor supreme...

Ce va urma după încheierea păcii? E greu de prevăzut. Se poate totuși nădăjdui că ruina toarea politică a înarmărilor excesive nu va mai domni cu atâta despotism peste destinele popoarelor...

Atitudinea guvernului român.

Oficiul guvernului român „L'Independance Roumaine” a publicat în fruntea numărului său de Vineri următorul articol care desminte toate știrile tendențioase ce se publică prin ziarele străine cu privire la România.

Iată acel remarcabil articol:

„Niciodată nici înainte de război, nici după ce s'a început războiul, presa străină nu s'a ocupat atât de mult de România. Nici un pas, nici un gest, nimic din ce gândește și din ce nu gândește, nu scapă observatorilor atenți, cari, pare-se, și-au luat însărcinarea să înregistreze și să comenteze totul.

Din nenorocire, cetitorul naiv care ar voi să se orienteze după indicațiile, după constatările și prognosticurile confrăților noștri, și-ar pierde evident cumpătul. Ca și Faust, care după ce studiasse filozofia și multe alte științe se vedea tot așa de neștiutor ca și înainte, ar putea să spună: am citit toate gazetele, dar am rămas tot atât de nedumerit.

Vedem, de pildă, oameni curioși, venind la oarecare intervale în România pentru a pipăi pulsul opiniei publice, ca un medic care pipăie pulsul unui bolnav. Și aceștia ne vor spune că la cutare dată opinia publică în România părea pornită și că francofilii primau, că după câteva luni câștigase teren partidul neutrilor și că cinci-sprezece zile, după aceea era acalmie și nepăsare generală.

Adevărate buletine medicale, după cum se vede, asupra stării sufletești a României.

Ne va fi totuși îngăduit să întrebăm, cum se face că acești cronicari, — ori cât de dibaci ar fi ei — au putut afla atâtea lucruri ca să formuleze o judecată sigură asupra celor ce se petrec și se vor petrece, — căci dacă unii anunță că România este pe punctul de a intra în război, alții afirmă cu aceeași siguranță că România nu se va mișca. Acești observatori au auzul atât de fin, încât nu le scapă nici chiar cea mai mică mișcare a sufletului poporului și a conștiinței guvernărilor. N'ar fi de mirare dacă oamenii aceștia ne-ar povesti că aud cum crește iarba. În adevăr cum reușesc să fie atât de bine informați și atât de siguri pe diagnoza lor? Oare numai cetind ziarele și frecventând localurile publice, ori rătăcind dealungul străzilor, se formează acești infalibili? În orice caz e la mijloc o minune.

Dar — impresie pentru impresie — avem impresia foarte limpede, că cetitorul serios nu va da nici cea mai mică importanță acestui verbos pretențios, care poate cel mult să distreze spiritele lenese și superficiale.

Căci dacă ar fi să credem spusele acestor comentatori savanți ai politicii românești, politica aceasta ar fi cu totul lipsită de orice busolă și s'ar clătina la fiecare pas, când la dreapta, când la stânga, la voia întâmplărilor.

Guvernul este profund pătruns de interesele naționale, a căror apărare îi este încredințată în acest ceas atât de grav al istoriei noastre și această conștiință a datoriei sale îi dictează linia de conduită. Cât despre opinia publică, pe care unii încearcă s'o prezinte ca indiferentă la ceea ce se petrece, ea n'a vibrat niciodată cu mai multă putere.

După cum am constatat și cu alt prilej, niciodată încordarea patriotică n'a fost în România mai puternică decât acum, și tocmai dela aceasta atât de intensă participare a opiniei publice

la evenimente, își împrumută toată măreția disciplinei

Să-i lăsăm deci să vorbească și să nu ne distragem de la sarcina noastră.

România trebuie să fie gata, liniștită și încrezătoare în patriotismul și în discernământul acelor care o guvernează, fără să-i pese de ceea ce spune.

Criza în partidul conservator.

București, 1 Mai n.

După cum se știe pe tema chestiei externe s'a ivit un conflict între dnii Alex. Marghiloman, actualul șef al partidului conservator și d. Nicu Filipescu, fruntaș al aceluiaș partid, care conflict amenință să producă o regretabilă desbinare în partidul conservator.

Pentru a preîntâmpina o criză în acest partid, s'a ținut luni după amiază la d. Marghiloman acasă o consfătuire.

În privința celor discutate la această consfătuire, ziarul „Steagul” organul oficial al partidului conservator publică următorul comunicat oficial.

„Ieri (adecă Luni. — N. Rap.) la orele 5 s'au întrunit la d. Marghiloman următorii membrii ai comitetului executiv conservator: dnii Titu Maioresu, Th. Roseti, I. Lahovari, C. C. Arion, Dem. Nenițescu, Dem. Greceanu, M. Vlădescu, Iacob Negruzzi, Șomănescu, general Tell, Grig. Cantacuzino, M. Miculescu, Simion Mehedinți, Rachivan, Dim. Dobrescu, C. Meissner, Anibal Teleman, Ionel Gheorghilade, Maimarolu, Paul Theodoru, Mitileneu, colonel Odobeanu, B. Catargi, G. Aslan și Gh. Știrbei.

Nici o convocare nu fusese trimisă altor persoane afară de cele aflate în București.

S'a discutat situațiunea internă a partidului. Dnii D. Greceanu și M. Vlădescu, exprimând opiniunea că agitațiunea din partid are la bază o simplă neînțelegere care ar putea fi eventual limpezită, d. Marghiloman a acceptat ca domniile lor dimpreună cu d. Const. Arion să limpezească, cum vor crede, acest punct.

O convocare oficială a comitetului executiv este apropiată.

În scopul limpezirii neînțelegerilor s'a ales în această consfătuire o comisiune de trei, care să trateze cu d. Nicu Filipescu modalitatea unei înțelegeri pentru a se evita o ruptură în partid. În consecință o comisiune compusă din dnii C. C. Arion, D. Greceanu și M. Vlădescu au avut Mercuri o consfătuire cu d. Filipescu.

D. N. Filipescu a răspuns acestei comisiuni, că singura clarificare a situațiunei din partidul conservator ar fi demisia dlui Alex. Marghiloman și formarea unui comitet care să conducă partidul până după rezolvirea chestiei externe.

În cercurile filipescane se spune, că în acest comitet ar avea locul său și d. Tache Ionescu făcându-se astfel fuziunea conservatoare.

Comunicându-se dlui Marghiloman părerea dlui Filipescu, șeful partidului conservator a hotărât să se convoace comitetul executiv pentru Vineri sau Sâmbătă pentru a lichida definitiv conflictul ivit.

Acesta e până în prezent stadiul crizei din partidul conservator.

Examene

la Institutul ped.-teol. din Arad.

Dirjecțiunea seminarială atrage atențiunea elevilor dela inst. ped.-teol. din Arad la împrejurările extraordinare ale războiului când toate sunt în nesigurantă și se pot schimba de azi pe mâine. De n'ar interveni alte dispoziții examenele finale sunt contemplate așa:

La preparandie: În 7/20—9/22 Maiu examen scripturistic de calificatie de curs c. IV; iar în 14/27—15/28 Maiu orale. Examenul scripturistic de calificatiune finală în 19 Maiu (1 Iunie)—22 Maiu (4 Iunie). Examenul de curs și calificatiune de curs I, II, III după cari urmează exam. calif. finală 8/21 Iunie până în 11/24 Iunie.

La despărțământul teologic: 1/14 Iunie până 3/16 Iunie elevii ordinari, iar privatistii în 4/17 Iunie eventual zilele următoare.

Se anticipă acest anuț ca fiecare să fie gata pregătit de examen, dar și de aceea ca eventual să fie mai timpuriu examenele.

Cei din c. IV ped. și teol. de c. III să-și înainteze imediat petițiunile de admitere la examen de calificatiune finală ajustate în regulă conform regulamentului, anume extras de botez, studiile anterioare, testimoniile pedagogice, eventual atestate de servicii, din cari acte să fie dovedită continuarea dela intrarea în institutul nostru. Mai departe fiecare să solvească taxele prescrise de regulament deodată cu înaintarea petițiunei. Asemenea să se înștiințeze în scris și elevii din celelalte cursuri, atât ordinari cât și privatisti, ca să aibă direcțiunea orientare asupra numărului ce se va prezenta la examen. Mai departe fiecare elev fără deosebire de clasă și despărțământ să se prezinte cel puțin cu o zi mai înainte de examenul său în cancelaria direcțiunei, pentru aducerea în ordine a afacerii fiecăruia. Cine nu va observa aceste dispoziții sie-și să-și atribuie consecvențele.

Fiecare elev să vină pregătit a locui în oraș pe timpul examenelor.

Oficiile parohiale sunt rugate a comunica acest anuț fiecărui elev din parohie și a lua reversal dela fiecare că i s'a comunicat acest aviz, pentru că eventual nu va mai fi vreme de a face alt aviz ori comunicare ad personam.

La „Librăria Concordia“

Arad, str. Deák Ferenc nr. 20

se află de vânzare cărți de rugăciuni, bisericesti, literare, populare etc. etc.

Al. Cazaban. Ce nu se poate spune . . . —5.
Gonstanța Hodos. Martirii 2—
Cles Payot. Educația Voinței 2'10
uny de Maupassant. Inima noastră. Ro-

Nuvele și schițe 1'50

1000 doine, strigături și chiuituri ce să obicnuiesc la jocurile și petrecerile noastre populare 80—

N. Bălcescu. »Istoria Românilor sub Mihai Vodă viteazul« 2,—

Stendhal (Henry Beyle) »Despre amor«. Traducere de G. A. Demetrescu. (Bibl. pentru toți nr. 902—906 1'50

Mihail Eminescu. »Viața și opera sa«, de vățător. Prețul —50

Culegere de cântări bisericesti legată —30

Mărgăritarul sufletului. Carte de rugăciuni și cântări întocmită pentru tren. Zaharie. Ediție de lux 4—

buințele vieții. Legată simplu Cor. 1— în piele 3'20 Cor. în catifea 5'60

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări. Legat —45

Icoana sufletului Carte de rugăciuni și cântări bisericesti. Legată 1— Cor., legată în catifea 5'60

Măntuirea sufletului. Carte de rugăciuni legată —80

G. Rotică. Poezii 2—

E. Revent. »Cântecul neamului«. Poezii N. Zaharia »Sentimente, pasiuni«. Patriotismul. Bunătatea. Răutatea. Malitiozitatea. Amiciția. Disprețul. Afinitatea su-

tea. Amiciția. Disprețul. Afinitatea su-

Acaftistul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni. Legat în piele brună 5'20. Legată în os alb 10—
Patima și moartea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Legată în pânză, aurită 2—
Visul Născătoarei de Dumnezeu. Legată Rugăciunile școlarilor și cântări bisericesti alese și întocmite de N. Ștef în Dimitrie Onciul. »Din Istoria României«. —95
Th. D. Speranția. »Anecdote de post . . . 1'25
Povășuitor la împărăția cerurilor . . . —60
General Al. Candiano Popescu. »Războiul neatârării«. Asaltul și luarea Griviței N. Pora. »Între viață și moarte«. Nuvele Ecaterina Pitiș. »Poezii«. 1'50
Culegere de diferite cântece cuprinzând hore, doine, sârbe cântece de petrecere, marșuri, serenade, cântece populare și diverse —70
Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc. Carte edată la inițiativa și sub îngrijirea dlor: Dr. Ilarion Pușcariu, Ioan de Preda, Dr. Lucian Borgia, Dr. Ioan Lupas, Dr. Ion Mateiu și Dr. Silviu Dragomir . . . 4—
Dumnezeu și alte Acaftiste și rugăciuni foarte evlavioase și de folos. Legat frumos 1'75

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 30 Aprilie. — Situația generală e neschimbată.

În cursul zilei s'au dat dueluri de artilerie și lupte în șesurile Orava și Opor. Noile violente atacuri de noapte ale Rușilor le-am respins întocmai ca și pe cele de până acum cu pierderi grave pentru inamic.

Berlin, 30 Aprilie. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe frontul occidental: La malul mării avioanele inamice sunt într'o vie activitate. La Ostende bombele aviatorilor au pricinuit pagube considerabile numai în case.

Ieri am bombardat cu focuri de artilerie fortăreața Dünkirchen.

În Flandria nu s'a înregistrat nimic important în cursul zilei. Noaptea inamicul a atacat în regiunea dintre Steenstrat și Hetsas. Lupta continuă încă. Pe malul vestic al canalului în apropiere de Steenstrat și Hetsas am reconstruit și menținem bine capurile podurilor.

Spre ost dela canal, spre nord dela Yperu, Zuavii și Turcocii au încercat un atac împotriva flancului nostru dela dreapta. Atacul s'a prăbușit în urma focului nostru.

În Champagne, spre nord dela Mesnil, Francezii n'au putut să recucerească nimic din pozițiile ce i le luaserăm alaltăieri. Grupul de fortificații în lungime de 1000 metri și 300 metri lătime l-am reconstruit și-l menținem.

În Argonne, spre nord dela Le Tour de Paris trupele noastre au luat cu asalt un tranșeu inamic, au capturat 1 ofițer și 30 soldați și au menținut teritoriul ocupat în ciuda repetatelor contraatacuri ale inamicului. La Corney, la extremitatea ostică a Argonnei un aeroplan inamic a căzut. Pasagerii au murit.

Între Meusa și Mosella Francezii au atacat fără efect pozițiile ce le ocupasem ieri pe înălțimile dela Meuse. Un atac francez spre nord dela Flirey a eșuat cu mari pierderi pentru inamic. În luptele ce s'au dat între 27 până la 28 Aprilie pe înălțimile dela Meusa Francezii numai în prizonieri au pierdut 43 ofițeri, între cari 3 comandanți de regiment și vre-o 4000 soldați de rând.

Azi noapte am aruncat mai multe bombe asupra fortului Harvich pe malul ostic al Angliei.

Pe frontul oriental: Avangardele armatei noastre ce operează în regiunea nordvestică a Rusiei au ajuns ieri în front lung la căile ferate Dünaburg—Libau. Trupele rusești aflătoare aci, între cari și rămășițele celor cari au luat parte la brigandajul contra Memelului, până acum n'au opus nici o rezistență serioasă.

Actualmente lupte sunt în curgere lângă Sawka. La Kalvarja, atacurile mai mari rusești au eșuat cu

mari pierderi pentru inamic. Am capturat 5 ofițeri și 500 soldați. Mai departe spre sud, între Kalvarja și Augustowo atacurile rusești împotriva noastră au eșuat.

Budapesta, 1 Mai. — Se comunică dela cartierul general: În Polonia-rusească s'a dat un viu duel de artilerie, care pe alocurea a ținut și în cursul nopții. Din numeroase poziții am alungat trupele rusești de asigurare.

Pe frontul din vestul Galității și pe cel carpatin nu s'a produs nici o schimbare.

Inamicul și în cursul zilei de ieri a dat repetite atacuri violente împotriva înălțimilor pe cari le-am ocupat între sesurile Orava și Opor. Am respins aceste atacuri iarăși cu foarte mari pierderi pentru Ruși. În aceste lupte am capturat 500 de Ruși.

În răstimpuri în sudostul Galității și în Bucovina s'au dat dueli de artilerie. Spre sud dela Zaleskiy focul unei baterii a noastre a incendiat un depozit cu material de război al Rușilor.

Pe frontul sudic: Pe frontul sudic, în timpul din urmă, afară de focuri de artilerie date pe alocurea dealungul frontierei nu s'a semnalat nici un eveniment important. Spre ost dela Trebinje focul bateriilor noastre a alungat forțele munteneșene cari îndrăsniseră a înainta prea mult pe teritoriul nostru și le-a distrus pozițiile.

Berlin, 1 Mai. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe frontul occidental: Luptele înregistrate de comunicatul de ieri ce s'au dat pe malul vestic al canalului, spre nordvest dela Ypern s'au terminat cu foarte mari pierderi pentru inamic. Spre ost dela canal, spre nord dela Ypern inamicul a încercat atacuri zadarnice.

Continuăm bombardarea cu focuri de artilerie a localității Dünkirchen.

Între Meusa și Mosella s'au dat lupte de infanterie numai în regiunea dela Ailly și Apremont. Toate atacurile Francezilor au eșuat cu pierderi foarte grave pentru ei.

În 29 Aprilie, ca o revanșă pentru bombardarea din partea inamicului a localităților situate îndărătul frontului nostru cari serveau ca locuri de odihnă trupelor noastre, am aruncat granate asupra Reims-ului. Fiindcă inamicul înțelege foarte bine semnificația acestei proceduri a noastre, lesne ar putea evita bombardarea Reims-ului.

Ieri inamicul a mai pierdut 3 aeroplan. Spre sudvest dela Thielt am împușcat un aeroplan englez. La Wiertje, spre nordost dela Ypern am puscă un al doilea aeroplan englez făcând să se prăbusească. Pe un al treilea aeroplan făcând parte dintr-o patrulă de avioane inamice l'am silit să aterizeze la Niedersulzbach, în Alsacia.

Pe frontul oriental: Ciocnirea dela Sawlei s'a terminat favorabil pentru noi. După mari pierderi ce au suferit Rușii incendiând localitatea Sawlei de patru colțuri s'au retras spre Nitau. Până acum am capturat 1000 de prizonieri, apoi 10 mitraliere, mult bagaj, trăsuri de munițiuni și multă munițiune.

Atacurile inamice date împotriva noastră la Kalvarja și spre sudvest dela această localitate le-am respins cu grave pierderi pentru inamic; am capturat iarăși 350 de prizonieri ruși.

De altă parte spre sudvest dela Augustowo Rușii au reușit să atace prin surprindere o companie de avantpost germană pricinuidu-i pierderi grave. Spre ost dela Plock și pe malul sudic al Pilței am respins slabele atacuri ale Rușilor.

Budapesta, 2 Mai. — Se comunică dela cartierul general: În Polonia-rusească, în unele sectoare am respins pe inamic din pozițiile lui avansate. În aceste lupte trupele noastre pe alocurea au ajuns până la linia de sârme a poziției principale a inamicului.

Pe frontul din vestul Galității și pe cel carpatin s'a dat un viu duel de artilerie.

Pe înălțimile dintre sesurile Orava și Opor trupele noastre au respins violentele atacuri rusești date împotriva pozițiilor noastre. Am capturat 200 de Ruși. Apoi trupele noastre au luat ofensiva și după o luptă dâră au cucerit un puternic punct de sprijin rus spre ost dela înălțimea Ostry. Cu acest prilej am capturat câteva sute de Ruși și mitraliere.

În sudvestul Galității și în Bucovina nu e nici o schimbare.

Berlin, 2 Mai. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe frontul occidental: În Flandra, după foarte puternice pregătiri inamicul a încercat din nou asaltarea noii noastre pozițiuni spre sudost dela Ypern. Și anume, atacul Francezilor între canal și drumul Ypern—

St. Julien a fost energic, iar al Englezilor spre ost de aci a fost slab. Ostenelile lor mai ales în urma faptului că de către Broodseinde și Veldhoec am operat în contra lor cu un foc foarte eficient în flanc și în spate, au fost absolut fără efect. Am capturat 3 mitraliere.

În Argonne, spre nord dela Le Four de Paris în urma atacurilor noastre am progresat bine. Francezii, deși au opus o viguroasă rezistență, au pierdut mai multe tranșee și 156 prizonieri.

Între Meusa și Mosella, numai în Bois de Pretre s'au dat lupte violente; aci în repetite rânduri Francezii au atacat în masse mari. Aceste atacuri, cari pe alocurea ajunseră până în apropierea tranșeelelor noastre, au fost respinse cu foarte mari pierderi pentru inamic, dela care am capturat 90 soldați.

Ieri am făcut incapabile de luptă alte două avioane inamice. Un avion l-am împușcat la Reims, iar pe celălalt care făcea parte dintr-o patrulă de avioane l-am silit să aterizeze în grabă spre nordvest dela Verdun.

Pe frontul oriental: Operațiunile noastre de război din nordvestul Rusiei progresează bine. La Sawle am mai capturat 400 de Ruși. În urmărirea Rușilor trupele din frontul armatei germane au atins regiunea dinspre sudvest dela Mitau. Atacurile rusești din regiunea Kalvariei au fost respinse cu mari pierderi pentru inamic. Am capturat 300 de prizonieri.

Constantinopol, 2 Mai. — Ieri, flancul stâng inamic, pe care repetite noastre atacuri l-au isgonit din pozițiile lui dela Kaba-Tepe împingându-l spre Ari Burnu, din nou a încercat să înainteze, pentru ca să scape de sub efectuosul foc din flanc al artileriei noastre, dar și cu acest prilej prin atacurile noastre de baionetă l-am alungat în pozițiile lui de pe mal. Cu acest prilej am capturat 2 mitraliere, munițiuni pentru mitraliere și alt material de război. Inamicul, care încercase să debarce la Sed il Bahr, e adevărat că intrat în tranșee, dar în prezent situația lui e insuportabilă în urma focului bateriilor noastre așezate dealungul malului anatolian.

Vasele noastre de război au scufundat la intrarea Mării de Marmara submarinul austrian „A. E. 2”; echipajul vasului, 3 ofițeri și 22 soldați au fost făcuți prizonieri. Un aeroplan inamic, care evolua deasupra portului Alexandrete, l-am avariat cu focuri așa, încât a căzut în mare. O vedetă a noastră a pescuit ruinele aeroplanului.

Pe celelalte fronturi nu se semnalează nimic nou.

Mobilizare parțială în România?

Brașov. — Ziarul „Tara” din București publică declarațiile unui înalt ofițer din statul major al armatei române privitor la știrile de mobilizare ce s'au răspândit.

„Nu știu — a răspuns ofițerul la întrebarea ce i s'a adresat din partea ziarului bucureștean — că s'ar fi ordonat mobilizarea, dar cred că o mobilizare parțială va fi în curând necesară pentru împiedicarea unei eventuale invazii al unui stat străin. Acest stat ar invada din motive de tactică în România.”

Mai târziu devenind mai deschis, ofițerul a continuat:

„Probabil că Rușii vor face o astfel de încercare, cu scopul ca să-și asigure o parte din căile ferate pentru transportul de trupe spre Ceatagea, eventual Sârbia. Germanii și aliații lor nu au interes să pătrundă pe teritoriul nostru. Aceasta s'ar întâmpla numai în cazul unei invazii rusești.

Nouii alegeri în Grecia.

Genf. — Din Atena se anunță că alegerile parlamentare în Grecia vor avea loc mai curând, de cum au fost proiectate. În săptămâna aceasta se va publica decretul regal prin care se va dizolva camera greacă.

Lupte la canalul Suez.

Rotterdam. — Din Londra se anunță: Biroul presei anunță că dealungul canalului Suez au avut loc lupte mai mici între Turci și cavaleria indiană.

Generalul Savoff în București.

București. — Generalul bulgar Savoff, care a fost comandantul suprem al armatei bulgare în războiul balcanic a sosit Vineri aci, având întrevederi cu membrii guvernului român. Generalul Savoff plecând din capitala română și-a continuat călătoria spre apus.

Predeal. — Generalul bulgar Savoff, a sosit la București. După o versiune fostul comandant suprem al armatei bulgare în războiul balcanic călătorește în Apus în o misiune importantă, având mai întâi întrevederi cu factorii competenți ai României.

Lloyd George despre noua ofensivă a aliaților.

Rotterdam. — Din Londra se anunță: În ședința de Joi a camerei engleze ministrul Lloyd George a făcut declarații privitor la apropiatele operațiuni ce vor porni în curând aliații. Ministrul a spus, că biruința atâră în mare măsură dela posibilitatea de fabricare a materialului de război. E vremea, ca aliații să pornească o acțiune mai intensivă, căci în sfârșit dușmanul trebuie scos din Franța, Flandria și din întreaga Belgia. Acțiunea aceasta va consuma foarte mult material de război și atârând succesul în primul dela aceasta, interesele individuale trebuie supuse marilor interese comune, căci a învinge altcum și cu puține pierderi nu se poate.

Lupte la Tenedos.

Berlin. — După informațiunile primite din Londra, corespondentul ziarului Daily Mail telegrafiază că aliații continuă cu încercările de-a debarca trupe la Tenedos.

Trupele debarcate au dat în mai multe puncte peste trupe inamice în număr covârșitor așa că au trebuit să se ia alte dispoziții. Bombardarea fortificațiilor continuă.

Ședința camerii franceze.

Paris. — Camera franceză a reluat Joi debaterile. Între proiectele depuse pe biroul camerei e și provizorul bugetar pentru a doua jumătate a anului 1915. Ședința a fost deschisă de președintele Deschanel, care înainte de toate l'a parentat pe deputatul Chaigne, căzut pe câmpul de luptă și a anunțat că deputatul Pasqual s'a întors din Germania unde a fost prizonier de război.

Președintele camerei franceze a accentuat din nou, că întreaga Franța e solidară în voința ei de a învinge. Vorbirea președintelui Deschanel a fost primită cu aplauze entuziaste. Camera franceză va ține în fiecare săptămână 1 sau 2 ședințe. În vremea din urmă au avut loc tratative între guvern și membrii camerei privitor la închiderea sesiunii. Guvernul însă probabil nu se va folosi de dreptul său de a închide sesiunea, ci o va lăsa deschisă și după ce camera își va fi terminat lucrările. Astfel camera se va putea convoca în ori ce moment după cum vor reclama împrejurările.

Giers și Bark în București.

București. — Giers noul ambasador rus la Roma a sosit Sâmbătă aci, fiind în drum spre București și va petrece 2 zile în capitala română. În săptămâna aceasta e așteptată la București sosirea ministrului de finanțe al Rusiei, Bark, care se întoarce dela Paris.

Tratatul chino-japoneze.

Rotterdam. — „Times” anunță că ambasadorul japonez din Peking a declarat guvernului chinez că Japonia e aplicată a reda Chinei Kiaociaul, dacă China va împlini celelalte pretențiuni ale Japoniei și Cingtaul va fi port deschis.

Comunicat englez despre debarcarea la Dardanele.

Rotterdam. — „Daily Telegraph” anunță că aliații au debarcat Mercuri, ziua întreagă trupe pe peninsula Galipoli. În cursul debarcării vasele au împușcat neîntrerupt pozițiile turcești din apropiere. Aeroplanele turcești au încercat să-l liniștească mereu pe aliați, dar fără succes. Trupele debarcate la Enos au ocupat câteva localități din apropiere și a reușit o debarcare de trupe și în sânul Seros. (Comunicatul otoman desminte acestea — N. R.) Râniții au fost duși pe insula Lemnos.

Corespondentul numitului ziar englez mai anunță, că flota aliaților a pătruns din nou în Dardanele bombardând fortificațiile timp de 7

ore. În aceeași vreme o escadră împușca din sânul Seros.

La Smirna vasele aliaților au luat iarăși o atitudine ofensivă. 3 vase engleze au pătruns în sânul dela Smirna bombardând din depărtare pozițiile turcești.

Nouii atacuri rusești în Carpați.

Budapesta. — Dela cartierul presei se anunță: De când ne-am întrerupt acțiunea în Carpați, Rușii au pornit acum din nou întreprinderi mai mari. Ei au atacat mai întâiu dinspre Baligrod spre Nagypolány și fiind respinși aci au încercat să pătrundă la Ujoc, iar mai târziu în valea Oravei și a Oporului. Increderea cartierului principal e deplină și lucrul principal e ca să reușească nimicirea dușmanului cu jertfe mici. Rezultatul luptelor din Carpați e acesta până acum.

Talaat bey la Sofia?

Roma. — „Corriere della Sera” înregistrează svonul că mai zilele trecute Talaat bey s'ar fi dus în mare taină la Sofia, pentru a încerca să determine guvernul bulgar la o acțiune în folosul Turciei.

Un împrumut al Greciei.

Atena. — Ziarul „Estia” spune că guvernul grecesc a început cu un grup de capitaliști americani negocieri cu privire la un împrumut de 35 milioane drahme.

Munițiuni pentru Serbia.

Turtucaia. — Au trecut prin fața portului nostru vapoarele rusești România, Belgrad și Serbia cum și alte două, având la remorcă 12 șlepuri încărcate cu munițiuni și merinde pentru Serbia.

Concentrări de trupe în Basarabia.

Tulcea. — În Ismail se observă de câțiva timp o mare mișcare. Cel 10 mil de rezerviști, concentrați acolo din sudul Basarabiei pe măsură ce-și completează instrucția sunt duși în grupuri la Reni, în fiecare săptămână; iar de acolo pe câmpul de luptă.

Zilele trecute au fost încărcate mai multe șlepuri cu scânduri, rechiziționate dela cele 3 cherestele din Ismail și au fost duse spre Prut, în Bucovina.

Aeroplan inamic deasupra Berlinului.

Berlin. — Ieri a fost văzut deasupra capitalei germane la o înălțime cam de 2000 metri un aeroplan inamic. Aeroplanul a coborât în urma unui defect de motor în Tiergarten.

Aeroplan austro-ungare în Basarabia.

București. — Ieri s'au arătat deasupra mai multor localități din Basarabia 2 aeroplan, cari au aruncat proclamații provocând pe Românii din Basarabia și populația islamită să se alăture armatei austro-ungare.

Aeroplan rusesc deasupra Bartfei.

Budapesta. — Dela cartierul presei se anunță: Dealungul văii Ondava e liniște relativă. Deasupra Bartfei s'a ivit ieri un aeroplan rusesc care a aruncat 3 scrisori. Într-o scrisoare se cere dela comandamentul austro-ungar tratament bun pentru prizonieri, iar celelalte două erau adresate pentru prizonieri ruși dela familiile lor.

Nicolaevici nu e bolnav.

Amsterdam. — Ambasadorul rus de aci desminte știrile răspândite despre îmbolnăvirea marelui duce Nicolae Nicolaevici. Tot aceste cercuri desmint afirmația că armatei rusești i-ar lipsi muniția.

Desfășurarea marelui plan.

Milano. — „Corriere della Sera” anunță din Petrograd: Cercurile de aci văd în ciocnirile ce s'au dat la granița Prusiei orientale și în desfășurarea deolaltă a trupelor, începutul desfășurării marelui plan. Experții militari însă nu sunt încă deplin în clar asupra iminentei acțiuni a dușmanului. Vremea e favorabilă și astfel e dată posibilitatea pentru reluarea acțiunii. Ziarele din Petrograd relevă vehemența cu care atacă trupele germane și austro-ungare în Carpați și anunță că lupta ce s'a pornit în 24 Aprilie în direcția Strij continuă cu energie.

Tripla înțelegere și Dardanelele.

Sofia. — În cercurile diplomatice de aci, se afirmă că între Anglia și Rusia a intervenit o înțelegere cu privire la chestiunea strâmtorilor. După această înțelegere, în caz că Turcii ar fi învinși, Rusia ar obține Bosforul și Dardanelele, iar Anglia insulele dela intrarea sudică a Dardanelelor.

Consiliu de coroană la Atena.

Berlin. — Lui „Tägliche Rundschau” i se comunică din Geneva: Ziarele franceze află din Atena, că acolo s'a ținut Vineri un consiliu de Coroană, la care au fost invitați toți generalii șefi ai corpurilor de armată.

Liniște înainte de furtună.

Amsterdam. — „Times” e informat din Petrograd că cercurile oficiale rusești văd în luptele de artilerie ce se dau în Carpați începutul operațiunilor generale și pregătirea pentru o înaintare generală a armatei rusești. Experții militari cred de posibilă înaintarea armatei rusești și spun că la sfârșitul acestei luni vor avea loc evenimente mari în Carpați.

Continue lupte la Dardanele.

Amsterdam. — Lui „Times” i se telegrafiază că vapoarele ce sosesc din Mitilene, Tenedos și Lemnos anunță, că la Dardanele se dau începând de Duminecă, lupte continue.

Italia.

Se anunță din Roma: D. Salandra, primul ministru a amânat pe timp nehotărît ședința consiliului de miniștri, care era deja convocat.

Se anunță din Geneva: „Journal de Genève” primește dela corespondentul său din Roma: Cea mai mare parte a svonurilor lansate în Europa despre atitudinea Italiei sunt pure invențiuni. Nici publicității cu bune legături în anume cercuri nu știu nimic, nici chiar înșiși șefii partidelor nu au informațiuni exacte; singur numai regele și dnii Sonnino și Salandra știu toate, ei însă păstrează cea mai mare discrețiune.

Se anunță din Roma: „Tribuna” a interviewat o personalitate din ambasada engleză din Roma, care ar fi declarat: Dată fiind rezerva cu care ori ce diplomatic conștiințios e dator s'o păstreze în aceste clipe în cari se hotărăesc destinele Europei viitoare, înțelegeți prea bine că nu s'a putut afla nimic sigur în jurul tratativelor cari au loc între diferitele cabinete, și că deci, tot ceea ce s'a afirmat de câteva gazete asupra unor pretinse înțelegeri între Italia și puterile triplei înțelegeri trebuie să fie socotite ca fantastice.

„Giornale d'Italia” comentând svonurile răspândite din mai multe izvoare asupra activității diplomatice a Italiei, zice că guvernul din Roma deocamdată tinde să lămurească — după cum este și dator să — diferitele situațiuni în cari ar putea să se afle Italia, fiind logic că Italia să se asigure față de urmările ori cărei eventuale atitudini.

Se anunță din Berlin: „Berliner Tageblatt” află din Roma:

Regele a invitat în audiență pe ministrul de externe d. Sonnino și pe șeful statului major al armatei cu cari a avut o întrevedere de o oră.

Se anunță din Roma: „Mattino” publică un interview pe care l'a avut cu contele Albert Apponyi. Acesta a declarat, că Austro-Ungaria nu cere altceva la Adriatică decât porturi maritime și libertate de acțiune. Contele Apponyi a accentuat totodată interesele comune ale monarhiei și Italiei față de primejdia slavă.

Contele Albert Apponyi sperează, că Italia nu va face pretențiuni inacceptabile, cari periclitează solidaritatea în viitor a acestor două popoare față de panslavism.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 3 Maiu 1915.

Călugării.

*Duioși și blânzi, în mohorite haine,
Vă 'nchideți după misticile porți...
Pe unde treceți suflul albei morți,
Vă urmărește cu divine taine.*

*Cu mâinile 'nfiorător de albe,
Ca stinții zemisliți de Rafael,
Blânzi ca Isus și palizi ca și el,
Purtați mătanii — mohorite salbe.*

*În ochi închideți nostalgii divine
Și duloși din stintele celule...
Privirile ce par de cărți sătule
Sunt pline par'că de urări de bine.*

*A voastre degete osoase, lungi
Ce 'ntorc solemn atâtea sfinte file
Par fără viață — așa sunt de fragile,
Încât c'un suflu să le rumpi ajungi...*

*Acolo nici un sgomot nu pătrunde
Din trământarea bolnavă de afară...
În craniile voastre ca de ceară
Sporesc viziuni și rugăciuni fecunde.*

*Nimica din bolnava noastră viață
Nu trece în chilile preastinte
Și 'n urme vagi aducerile-aminte,
Străbat la voi ca printr'o groasă ceață.*

*Adoratori și slujitori lui Christ,
Purtați cu toții măștile la fel...
Toți sunteți blânzi, priviți așa de trist,
Toți sunteți palizi cum a fost și El.*

Alastor.

Despre locot. colonelul Dănilă Popp și sublocot. Rusu — eroicii ofițeri români din Bucovina — zărele străine ne aduc aproape zilnic știri. Astfel ziarul „Neue Freie Presse” descriind vizita recentă a moștenitorului tronului, arhiducele Karl Franz Iosef, în Bucovina, ne spune că arhiducele a vizitat cartierul dlui locot.-colonel **Dănilă Popp** de pe malul stâng al Prutului, unde arhiducele a distribuit mai multe distincții. Arhiducele a vorbit cu soldații în limba lor maternă. Cu acest prilej a fost prezentat arhiducelui și viteazul sublocotenent **Victor Rusu**, care purta la pept marea medalie de aur.

Ziarul „Pesti Napló” publică o convorbire, pe care a avut-o corespondentul său cu locot.-colonelul Dănilă Popp. Ziaristul maghiar l'a găsit pe eroicul ofițer român în linia de front răzimat de zidul unui grajd distrus de foc. Locot.-colonelul era îmbrăcat într-o manta de rând și avea încins pe spate o carabină. Cu ochii săi scânteitori privea pierdut în zare. La întrebarea ziaristului despre situația luptelor din Bucovina, locot.-colonelul i-a spus între altele:

Frontul meu e în pozițiune relativ defensivă, dar e ori când gata să înceapă lupta și cu forțe dușmane de opt ori mai puternice decât ale noastre. Rușii n'au pace zi și noapte din partea noastră. Ziua îi atacăm cu artileria, iar noaptea îi neliniștim cu atacuri prin surprindere, așa că Rușii sunt mai ales îngrijați când într-o noapte nu întreprindem nimic. Zilnic iscodim noi violenții și șiretlicuri, ținând astfel în permanență în șah pe Ruși. Artileria dușmană e foarte puțin activă — ceea ce dovedește că începe să se împuțineze simțitor muniția de care dispun Rușii.

Când vor fi chemați glotașii de 42—50 ani. „Neues Wiener Tageblatt” scrie: Aflăm din sursă bineinformată că în cursul petrecerii contelui Ștefan Tisza în Viena, s'a vorbit numai despre chestii curente, pe cari le-a discutat primul ministru ungar cu miniștri comuni, iar audiența contelui Tisza la monarhul e de importanță întrucât cu acest prilej i-a raportat M. Sale despre votarea noiei legi privitoare la glotași, prezentând-o spre sancționare M. Sale. În zilele cele mai apropiate noua lege va fi promulgată și va intra imediat în vigoare.

Se poate lua cu siguranță, că noile contingente de glotași nu vor fi chemate în serviciu militar înainte de **terminarea lucrărilor de câmp**, adică mai de vreme pe la sfârșitul lui August sau începutul lui Noemvrie. Foarte natural că până atunci se execută lucrările pregătitoare. În săptămânile viitoare se va face conscrierea și clasisificarea celor cari aparțin noilor contingente. **Asentările vor avea loc în lunie sau în Iulie.** Contingentele mai bătrâne vor fi folosite în primul rând pentru serviciul local așa că soldații mai tineri cari făceau serviciu până acum în interiorul țării, pot fi duși în front fiind înlocuiți cu cei mai bătrâni.

După o altă telegramă din Viena: ministrului apărării țării autsirc i s'a prezentat o delegație a deputaților austrieci condusă de deputatul Hartl, rugându-l pe ministru ca foștii ofițeri de rezervă, cari au renunțat la rangul său să-și poată recâștiga acest rang, iar inginerii, arhitecții și chimiștii să fie aplicați la miliție corăpsunzător aptitudinilor lor.

Cutremur de pământ în regiunile Oceanului pacific. Observatorul universității din Budapesta anunță că aparatele sismografice au semnalat Sâmbătă noaptea la orele 2 și 40 un cutremur de pământ în depărtare, pornit în oarecare punct al regiunilor Oceanului Pacific.

După 3 sferturi de oră oscilațiunile au încetat. Oscilațiunea maximală arătată de aparate a fost de un milimetru. Încă Joi semnalaseră aparatele mișcări puternice în interiorul pământului.

Apărarea Parisului împotriva Zeppelinelor. Secția de aviația franceză a executat Vineri seara în fața comisiei camerei franceze câteva manevrări în aer pentru cazul când capitala ar fi atacată de Zeppelinii. Scopul manevrărilor a fost de a dovedi în fața comisiei că Parisul e apărât împotriva Zeppelinelor și în cazul când ar fi atacat pe neașteptate.

Cutremur de pământ în Italia. Din Roma se anunță că Duminecă dimineața pe la orele 3 s'a simțit un cutremur de pământ pe țărmul Mării Adriatice, dela Pesaro, până la Ancona. Despre mărimea pagubelor încă n'au sosit știri.

O laudă binemeritată. D. Victor Munteanu, prim-contabilul băncii noastre „Patria” se află, aproape dela izbucnirea războiului pe câmpul de luptă. Din o scrisoare, ce primim dela un prieten, reținem câteva rânduri, ca laudă pentru d. Munteanu și ca un *document*, cum Românii noștri își împlinesc datoria pentru tron și patrie.

„Aici așteptăm pe prințul de coroană. Am lucrat din răzputeri, ca totul să fie în ordinea cea mai bună. Vizitând oberstleutnant-ul nostru frontul fiecărei companii, când a ajuns la d. Munteanu l'a felicitat și a spus că dacă va veni prințul de coroană, îl va aduce la compania dsale.

În ordinul de zi, comandantul a publicat următoarele: „Unter den bei Batalion in der Kampflinie durchgeführte Arbeiten, kann ich jene der Kompagnie Oberleutnant Munteanu — sowohl in Bezug auf Anlage als auch Ordnung — als mustergültig bezeichnen. Dies ist zu verlaublichen”.

Transmitem prietenului nostru, dlui Victor Munteanu, felicitările noastre pentru această laudă — de sigur — binemeritată! — („Un.”)

Știri din România. Din ordinul direcției generale a căilor ferate, nu se va da funcționarilor vre-un concediu pentru străinătate.

— Ministerul de lucrări publice a hotărât să înceapă imediat lucrările de consolidare pentru mai multe din principalele linii ferate proiectate, în scop de a da de lucru meseriașilor fără lucru și micilor industriași.

S'au ales lucrările cari, prin natura lor ar putea da de lucru unor cât mai numeroase categorii de meseriași și industriași.

Direcțiunea căilor ferate va publica, în acest sens adjudecarea lucrărilor de construcție pentru linia Roșiori de vede-Caracal și pentru porțiunea de linie directă București--Proșiori de vede-Craiova și care cuprinde construirea unui pod peste Olt.

Se va construi deasemeni și podul peste Siret pentru linia proiectată Făurei-Tecuci.

De asemenea pentru linia Tulcea-Medjidia din care o parte s'a și construit; se va începe construirea liniilor portului Tulcea și a celui alului.

Cum au murit ofițerii de pe „Leon Gambetta”. Știrea despre scufundarea vasului „Leon Gambetta” a produs mare întristare în Franța, mai cu seamă în urma faptului, că cu scufundarea vasului și-au găsit moartea atât de mulți oameni.

Ca o mângâiere pentru pierderea mare le servește Francezilor ținuta eroică a ofițerilor de pe vasul Gambetta, cari au preferat să piară împreună cu vasul scufundat, decât să fie salvați. Ofițerii, adunați pe puntea comandantului s'au scufundat cu vasul lor strigând „Trăiască Franța”!

Rechiziționarea rezervelor de cartofi. Prin o ordonanță recentă, guvernul ungar a decretat obligativitatea anunțării și fasonării rezervelor de cartofi și punerea acestor rezerve la dispoziția Comisiunii economice regnicolare. Ca preț maxim guvernul a fixat pro-majă, metrică suma de K 11.—, inclusiv speșele de transport la stațiunea de încărcare.

Fixarea tarifului de transport în Orient. De la 6—10 Maiu o întrunire va avea loc în Abazia pentru fixarea de transport în Orient. 20 de deputați vor participa între cari delegații României, Bulgariei și Serbiei.

Descoperiri arheologice în România. Din Mangalia se anunță: Direcțiunea muzeului național de antichități a început o nouă serie de săpături în Mangalia pentru cercetarea resturilor cetății antice Galatis dela a cărei studiu se așteaptă foarte însemnate rezultate, asupra străvechilor colonii grecești dela marea Neagră. Lucrările sunt conduse de d. Teodorescu, conservatorul muzeului. Până acum s'a descoperit zidul, lat de 3 jum. metri, pe o distanță de 200 metri liniari. S'au început săpăturile la c movilă din centrul orașului, unde se crede că a fost teatrul roman.

Clopoțele ca metale. În cercurile bisericesti austriace s'a pornit o mișcare în scop de a pune la dispoziția comăndurii militare clopoțele vechi și alte obiecte, ca să se poată completa cantitatea necesară de metale pentru armata noastră. Mișcarea aceasta are să se organizeze în viitorul cel mai apropiat.

Se scumpește și pudra! Războiul urcă toate prețurile fără nici o considerație. Fabricanții de parfumuri franceze au scumpit prețul pentru pudră, pentru alifii și pomadă! Ziarul Chic Pa-

risien se vaită: Ce să se aleagă din atâtea dame tinere (și mai puțin tinere), dacă azi sau mâine nu vor mai avea dresul necesar, pentru a cuceri lumea bărbaților? — Mare nenorocire, în adevăr, când se isprăvește praful de orez... Da nenorocirea va fi și mai mare, când Parisul va constata, că și praful de pușcă este pe isprăvite, pe lângă tot importul american.

Convenția provizorie greco-română. Dăm mai jos punctele principale ale convenției provizorii pentru mărfuri în România, via Salonic.

1. Un serviciu de comunicațiune regulat la 2 zile sau în fiecare zi între Salonic—Ghevgheli-Niș-Taribrod și câteva din stațiunile dunărene printr'un tren de mărfuri, compus din 20 vagoane aparținând statului român.

2. Un sfert și jumătate din aceste vagoane va fi pus la dispoziția comerțului.

3. Expediția de mărfuri dela Salonic se va face pe baza convențiilor ce se află actualmente în vigoare între diferitele direcțiuni de drum de fier, pe ale căror rețele vor circula trenurile de marfă în chestiune; direcția română se însărcinează să expedieze din Salonic în România mărfurile aparținând particularilor dacă expeditorii o cer în aceleași condițiuni și cu același tarif ca și al mărfurilor ce i-ar aparține.

4. Acest nou serviciu nu va aduce un prejudiciu serviciului de mărfuri ce se efectuează azi între Serbia și Grecia.

5. Convenția va intra în vigoare pe dată ce direcția română va declara că a luat deplină înțelegere cu drumurile de fier orientale în cece privește plata transporturilor și a circulațiunii trenurilor de marfă și a tuturor detaliilor relative.

Convenția va fi supusă ratificării ministrului de lucrări publice, sub aprobarea prealabilă a consiliului de miniștri. (Z.)

Ultima oră.

CONCEDIAREA REZERVISTILOR ÎN ROMÂNIA.

Iasi. — Măsura de a se concedia rezerviștilor pentru ca ei să poată efectua muncile agricole, a produs o excelentă impresie atât în oraș cât și în întreaga populațiune țărănească din județ.

În oraș bucuria este mare, mai ales pentru că măsura cu rezerviștilor desminte știrile alarmante ale unor ziare, că România va intra foarte curând în acțiune.

BIRUINȚĂ DECISIVĂ ÎN GALIȚIA OCCIDENTALĂ.

Budapesta. — După știrea sosită azi la amiază armatele austro-ungare au avut un succes de mare importanță în Galiția occidentală. Trupele austro-ungare au încovoiat întinsul front rusesc dela Gorlice, care se ținu de luni de zile. Am făcut numeroși prizonieri și am capturat mult material de război.

Întreg Berlinul a fost pavoazat cu stindarde, în semn de bucurie pentru succesul trupelor austro-ungare.

O NOUĂ OFENSIVĂ RUSEASCĂ(?)

Petrograd. — Oficiul rus „Novoe Vremia” publică un interesant articol semnat de criticul militar d. Borin, în care se arată că luptele decisive între armatele rusești și germano-austro-ungare, se vor da în regiunea Carpaților și la Cracovia, a cărei atac armata rusă îl va începe cât de curând.

În sprijinul susținerilor sale, criticul militar al ziarului „Novoe Vremia”, expune în amănunțimi situațiunea de pe câmpul de război și numărul de combatanți (3 milioane) ce vor lua parte la aceste lupte și conchide că odată Carpații și Cracovia cucerite, armatele germano-austro-ungare pot fi considerate ca definitiv învinse(!) ne mai comptând pe nici un punct de sprijin(?) (P. L.)

Kenjiro Tokutomi.

Până la moarte...

Roman japonez.

Tradus în românește de P. Robescu.

(Urmare).

(17).

Uitându-se la dansa, așa cum ședea sub lumina lămpii, cu zimbetul ei drăgălaș pe buze, Takeo își dădu seama de frumusețea fermecătoare a soției sale, și i se păru că n'a văzut-o niciodată așa de frumoasă ca acum.

— Nami, de când te-ai îmbrăcat cu rochia aceasta, pe care nu ti-o cunoșteam, mi se pare că te-ai schimbat, că ești o altă femeie, mai fru...

— Dacă mai zici ceva, fug.

Takeo răs.

— Atunci tac. Dar de ce vrei să fugi?

Și Nami, surâzând îi răspunse uitându-se cochet la el:

— Ca să-mi schimb rochia.

Takeo plecase la începutul verei, în mănăstire, și nădăjduia să se întoarcă acasă pe toamnă, însă o avarie a vaporului pe care era el, l'a făcut să stea multă vreme la San Francisco, astfel că nu se întoarse acasă decât pe la sfârșitul anului. Acum, fiind a treia zi după anul nou, se dusesse cu nevasta sa să facă vizită familiei Kato și Kataoka.

Mama lui Takeo era de moda veche și nu prea îi plăceau mobilele moderne, totuși, de hătarul fiului său iubit, în camera lui, erau o mulțime de lucruri frumoase japoneze și străine, pe măsute și prin colțuri. Peste rogojinele albe ce erau pe jos, în dreptul meselor și a scaunelor, erau întinse covoare verzi deschise; pe perețele alcovului era agățat un prea frumos peisaj marin, iar în fața acestuia, portretul tatălui lui Takeo. În cealaltă parte a camerei, era un dulap cu cărți; pe perețele din fund al alcovului, era agățată o spadă din renumită fabrică din Kanemitsu, armă preferită de baronul Kawashima. Pe o măsută era chipiul de ofiter și un binoclu de marină; iar de unul din stâlpii alcovului, era spânzurat un pumnal. Fotografii tinte pe pereți, una era a vaporului pe care făcuse cel din urmă voiaj, alta era un grup reprezentând elevii academiei navale din Yedajima; alte fotografii erau puse pe mese, și între ele era una în care Takeo copil stătea pe genunchii tatălui său. În altă fotografie era generalul Kataoka.

Cu toate că Takeo era de felul lui vioi și cam dezordonat, camera sa însă era în foarte mare regulă: nici un fir de praf nu se vedea pe mobile, iar într'un vas de arșint erau câteva ramuri înflorite, de prun, ceea ce însemnează că un suflet drăgălaș și o mână albă și gentilă, orânduia totul. În persoana caer avea sufletul drăgălaș și mână albă de zână, surădea dintr-o ramă ovală de argint, lângă vasul cu flori, și părea că visează coplesită de parfumul ramurilor de prun înflorite. Lampa inunda camera întreagă cu lumina ei albă, iar pe verdele covoarelor, flacăra vie a căminului, arunca lumini roșii.

Unul din cele mai frumoase momente ale vieții, unul din acele momente în care se simte în suflet o senzație de mulțumire și de ușurare este când, întors după o călătorie lungă și periculoasă, după ce ți-ai scos hainele de drum și te-ai îmbrăcat cu un kimono comod, te-ai așezat lângă căminul casei tale ascultând distrat sueratul vântului și monotonul tic-tac al pendulei. Și senzația de mulțumire este și mai completă, când la întoarcere ai găsit pe mama sănătoasă și când simți dragostea cu care te împresoară femeia tânără și bună, care te așteaptă cu nerăbdare.

Takeo fuma răsturnat în fotoliu, și gusta fericirea casnică. Doar gândul la Kijiwa îl preocupa puțin, a cărui carte de vizită o văzu pe o masă. În ultimul timp, auzise vorbindu-se cam rău pe socoteala vărului său. Cu câteva zile mai înainte, venise la statul major o carte poștală pe adresa lui Kijiwa, care era absent, și un ofiter, care din greșală își aruncase ochii pe dansa, a citit cum un cămătar îi cerea datoria, a cărei sumă o scrisese, poate într'adins, cu cerneală roșie. Afară de aceasta se aflase că cineva a destălnuit niște secrete militare.

Pe Kijiwa îl văzuse multă lume la bursă, un local nu tocmai nimerit pentru un ofiter. De aci, urmărea o mulțime de bănueli pe contul lui Kijiwa, și socru lui Takeo, informat de un general dela statul major, rugase pe Takeo să supravegheze pe vărul său și să-l povățuiască să schimbe calea apucată.

— Canalia!

Takeo zise vorba aceasta tare, uitându-se lung la cartea de vizită a lui Kijiwa. Însă în seara aceea, dansul nu era dispus la gânduri supărătoare, și după ce își zise că o să caute să dea ochi cu Kijiwa, începu să se gândească la lucruri plăcute. Nami intră alucându-i o ceașcă de ceai, făcut de ea.

— Ceai negru! Mulțumesc, Nami.

Se ridică din fotoliu, și se așeză lângă foc.

— Ce-o fi făcând mama?

— S'a culcat.

Nami se uita la obraji roșii ai lui Takeo, care sorbea ceaiul.

— Te doare capul, Takeo? Ai băut cam mult saké...

(Va urma).

Redactor responsabil: Constantin Savu

Cancelaria advocațională a dlui Dr. EMIL BABEȘ în Budapesta începând din 3 Mai st. n. se află: VIII. Szentkirályi utca 16. (Gróf Zichy palota).

„RACHIU

prefript de coarne (delicatesse) din anul 1910, tărie 48%, mai sănătos și mai bun decât cognacul, trimitem cu rambursă 3 litre în sticle îmbrăcate cu nule cu 9.20 cor. Sticlele francate și nevătămate le primim pentru 1.80 cor.”

„Pruna”

societate industrială și comercială pe acții
Du 2418—5 în Marosilye.

S'A PERDUT

un mânz (iapă) de 3 ani, roșu, cu stea pe frunte, alb la piciorul dinapoi, — cine îl va fi aflat să înștiințeze pe

Don Mănușiu, Kürtös (Curtici) Nr. 16.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresativă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) Petru Benea, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anii 1911 — 1912

Vin alb	—	—	—	84	—	72
Bizling	—	—	—	86	—	74
Roșu de Minț	—	—	—	1.60	—	1.20
Carbenet	—	—	—	1.40	—	—

Vinuri vechi și nou din anul 1914.

Vin alb	—	—	—	68	—	58
Bizling	—	—	—	70	—	60
Šiller	—	—	—	74	—	64

Rachiri.

Rachiu de treve — — — 2.20

Rachiu de treve specialitate — 2.60

Expediez la dorință în sticle și în cantitate mai mică vin.

Vinul se expdiează cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni.

Pentru Calitatea vinului garantez.

Ro 947

Petru Benea

prop. și neg. de vinuri

Világos (Arad m.)

TELEFON
NRUL. 750.

CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

TELEFON
NRUL. 750.

„CONCORDIA”

SOCIETATE PE ACȚIUNI.

ARAD

STRADA ZRINYI. NRUL. 1/a.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișee, precum și cu cele mai moderne litere primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre tipărituri pentru bănci și societăți, precum și tipărituri advocaționale, invitații de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări de aceasta branșă dela cele mai simple până la cele mai fine.

**Executare
promptă. :**

**Prețuri :
moderate :**

RENUMITELE

GHETE TURUL

CONDUC
PRETUTINDENI

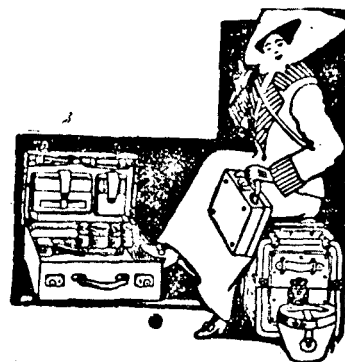
„TURUL”

FABRICĂ DE GHETE SOC. PE
ACȚII TIMIȘOARA.Cea mai mare fabrică de ghetă
în monarhie.130 sucursale proprii.
Anual se fabrică 900.000 perechi.
1200 muncitori și implicați.Magazin sucursală:
în ARAD.
în Palatul Minorităților
bulev. Andrassy nr. 13.Cea mai bună apă de dinți premiată la mai multe
expoziții internaționale cu cele mai mari distincții.

500 cor.

plătesc același care după întrebuințarea
apei de dinți BARTILLAS
— o sticlă 80 fil. — mai are durere
: de dinți sau miroasă gura. :

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf.

L. PLAN
Wien, X. Goethegasse 7.Se poate cumpăra în toate apotecile și drogheriile. Să se ceară
pronunțat Apă de dinți Bartilla; pentru denunțările falsifica-
rilor plătesc onorariu bun. În comunele în care nu se poate căpăta
această apă trimite franco 7 sticle pentru prețul 5 cor. 80 fil.ATELIER DE CURELĂRIE, ȘELĂRIE ȘI COFERARIE
ORENDT G. & FEIRI W.ODINIOARA SOCIETATEA CURELARILOR
Strada Cisnădiei 45. SIBIU, Heltauer-gasse 45.Magazin bogat în articole pentru curățat, călărit
vânat, sport și voiaj, poclăzit și procovătură, port-
monee și bretele solide și alte articole de ga-
lanterie pe lângă prețurile cele mai moderate.
CURELE DE MASINI, CURELE DE CU-
SUT ȘI LEGAT SKY (vâzobi), permanent în
depozit. Toate articolele din branșele numite și
reparatură lor se execută prompt și ieftin. Liste
de prețuri la cerere se trimite franco. (O-9)Comandele prin poștă se efep-
tuesc prompt și conștiențios.SALON -cremă 1 cor. 30 fil.
-pudră 1 „ 30 „
-săpun 1 „ — „
-manicură 65 fil.Comandele din provincie se expe-
:: diază zilnic în mod prompt. ::Farmacia la „Sf. Francisc”
Budapesta, bulevardul Ūllői nrul 56.
(E 2375)PENTRU OA SĂ CUMPĂRAȚI
„PIANURI”nu trebuie să mergeți la BUDAPESTA, la
„TRISKA”se pot cumpăra cu prețuri favo-
rabile. În localitate introducerea
pe timp de un an o face gratis.
În provincie: expediază pianuri
cu porto și pachetare gratis.TRISKA J.
CLUJ (KOLOZSVAR),
str. Bartha-Miklós nrul 14.

Haine de vară,

pardesiuri, haine pentru bărbați, haine pentru baluri, articoli de toaletă, umbrele, per-
dele de dantele și de pânură se curățesc și vopsesc cu multă grijă și specialitate înstabilimentul meu industrial de vopsitorie
de pânuri și de curățitorie chimică,aranjate cu cele mai noi mașini din străinătate. — Despărțământ special pentru
curățitul, vopsitul pălăriilor pentru bărbați și femei. — În cazuri de moarte hai-
nele de pânură și de mătasă, hainele pentru bărbați etc. se vopsesc grabnic în
negru. — Hainele de bărbați date spre curățire se și reparază cu specialitate în
croitoria mea specială. — Scrisori de recunoștință din toate părțile țării.

Lucza József, vopsitor de pânuri și curățitor chimic Szeged.

TELEFON:
994.Prăvălie și stabiliment principal:
str. Laudon, nrul 9., colțul
pieței Valeria. (Lu 2106)TELEFON:
994.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alui

Fiul lui Antoniu Novotny, Timișoara-
Fabric.Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a
clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție
de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a
întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o
latură fiind astfel scutite de crepare. — Sunt recomandate cu deosebire
CLOPOTELE GĂURITE, de dânsul inventate și premiate în mai multe
rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu
găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai
plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât cele de sistem vechi, astfel
că un clopot patentat de 327 kgr. este egal în ton cu un clopot de 461 kgr.
patentat după sistemul vechi. — Se mai recomandă spre facerea scaunelor
de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu
ajustare de fier bătut — ca și spre turnarea de toate de metal. —
Prețuri-curente ilustrate trimite gratuit.